

Dr hab. Jan Olszewski  
ul. Reja 11/64  
31-216 Kraków  
tel: (012) 416 23 21

Kraków, 07 września 2004 r.

Instytucja rekomendująca:

Akademia Pedagogiczna w Krakowie

## RECENZJA MERYTORYCZNA PODRĘCZNIKA

**Tytuł podręcznika:** *„Fizyka dla szkół ponadgimnazjalnych. Kurs podstawowy z elementami kursu rozszerzonego koniecznymi do podjęcia studiów technicznych i przyrodniczych.”*

*Część 2*

**Autorzy podręcznika:** Podręcznik opracował, pod redakcją Jadwigi Salach, zespół w składzie: Aleksandra Czerwińska,  
Maria Fiałkowska,  
Krzysztof Fiałkowski,  
Małgorzata Godlewska,  
Marek Godlewski,  
Barbara Sagnowska,  
Jadwiga Salach  
Danuta Szot-Gawlik

**Liczba stron:** 380

**Wydawca:** Wydawnictwo Zamkor, ul. Tetmajera 19, 31-352 Kraków

**Przeznaczenie podręcznika:** Podręcznik przeznaczony jest do nauczania fizyki z astronomią w szkołach ponadgimnazjalnych w zakresie podstawowym z elementami kursu rozszerzonego.

Omawiany podręcznik stanowi część drugą podręcznika fizyki, którego część pierwsza została wcześniej wydana przez to samo Wydawnictwo w opracowaniu tych samych Autorów, pod redakcją dr Jadwigi Salach. Podręcznik ten stanowi uzupełnienie wcześniej wydanych podręczników fizyki, z których pierwszy zawierał kurs podstawowy (kanon) przeznaczony dla wszystkich typów szkół ponadgimnazjalnych kończących się maturą, zaś

drugi (w dwóch częściach) – kurs rozszerzony, przeznaczony dla tych klas licealnych, których uczniowie zamierzają zdawać egzamin maturalny z fizyki na poziomie rozszerzonym.

Omawiany w tej recenzji podręcznik ma charakter „pośredni” między wyżej wymienionymi podręcznikami i zawiera zarówno materiał kursu podstawowego (kanonu) jak i pewne elementy kursu rozszerzonego niezbędne do podjęcia studiów technicznych i przyrodniczych, a także te, które są niezbędne do przygotowania ucznia do egzaminu maturalnego (poziom podstawowy) z fizyki.

Wybrane w podręczniku elementy kursu rozszerzonego obejmują (w pierwszej i drugiej części podręcznika):

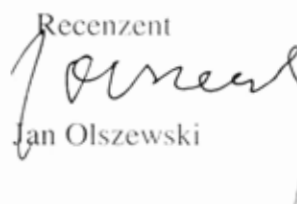
- po pierwsze, większą liczbę sformułowań matematycznych (m.in. te, do których uczeń powinien być matematycznie przygotowany w wyższych klasach licealnych),
- po drugie, nieco większą, niż w kursie podstawowym, ilość informacji, częściowo o charakterze popularno-naukowym, dotyczących bardziej pojęciowo zaawansowanych, współczesnych osiągnięć fizyki oraz astrofizyki i kosmologii. W szczególności warto tu wymienić, bardzo kompetentnie, zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej, a jednocześnie jasno i przystępnie napisane rozdziały omawiające współczesne osiągnięcia optyki, fizyki jądrowej i cząstek elementarnych, astrofizyki i kosmologii oraz nowoczesne narzędzia badawcze fizyki i astronomii, jak również omówienie pewnych aspektów metodologicznych i filozoficznych fizyki kwantowej (jak np. „zmiernych” klasycznego, wzgl. „mechanistycznego”, determinizmu w zjawiskach dotyczących mikroobiektów świata materialnego).

Podjęcie przez Autorów tych trudnych (trudnych do pełnego zrozumienia przez uczniów klas licealnych) tematów, stwarzało niewątpliwie znaczne problemy dydaktyczne, m.in. ze względu na konieczność dokonywania znacznych uproszczeń oraz ograniczenia rozmiarów podręcznika. Uważam jednak, że problemy te zostały przez Autorów trafnie rozwiązane, dzięki czemu uczniowie klas licealnych, przygotowujący się do studiów technicznych i przyrodniczych, otrzymują starannie i w pełni kompetentnie opracowany podręcznik, niezwykle pomocny w trakcie tych przygotowań.

W szczególności warto podkreślić bardzo staranną szatę graficzną, dobrze dobrany materiał ilustracyjny, jak również jasny, przyjemny w czytaniu, pobudzający zainteresowanie tekst omawianego podręcznika (co charakteryzowało również wcześniej wydane podręczniki obecnych Autorów).

Niewielka liczba dostrzeżonych przeze mnie usterek i błędów redakcyjnych w podręczniku została szczegółowo przedyskutowana z Autorami oraz poprawiona.

Uważam zatem, że przeznaczone do recenzji dzieło spełnia wszelkie warunki stawiane podręcznikom do nauczania fizyki i astronomii w liceach ogólnokształcących, profilowanych i technikach i jest zgodna, w przewidzianym w podręczniku zakresie, z podstawą programową MENiS. Zasługuje ona w pełni na wpis do rejestru podręczników Ministerstwa.

Recenzent  
  
Jan Olszewski